

Abstrakt

Diplomová práce se zabývá problematikou slovesného vidu a způsobu slovesného děje v češtině a v ukrajinštině. Jejím záměrem je popsat prefixy, které se využívají jednak jako prostředky odvozování deverbativních sloves a jednak jako prostředky tvoření vidových dvojic. Práce je rozdělena do kapitol: Úvod, Aspektuální bádání, Slovesný vid, Způsob slovesného děje (aktionsart), Konkurence slovotvorné a tvarotvorné funkce slovesných předpon v češtině a v ukrajinštině, Závěr.

V počtu předpon, kterými se odvozují slovesa z různých tříd způsobu slovesného děje a zároveň tvoří vidové páry, se čeština a ukrajinština liší. V češtině je šestnáct takových předpon, v ukrajinštině pouze sedm. Provedená analýza ukázala, že v možnostech uplatnění konkrétních prefixů naopak vykazují oba srovnávané jazyky nápadné shody. Mnoho sloves náležejících do různých tříd způsobu slovesného děje se v západoslovanském i ve východoslovanském jazyce odvozuje naprosto totožnými slovotvornými prostředky. Shoda je i v preferenci totožných prefixů využívaných při čisté perfektivizaci (především česká předpona z- a ukrajinská з-/с-).

Klíčová slova

slovesný vid

způsob slovesného děje (aktionsart)

prefix